

Atıfta Bulunmak İçin / Cite This Paper: Baran, H. ve Halaç, H. H. (2019). "Moda Tasarımında Defile Gösterileri: Tarihi Yapıların Mekân Olarak Kullanılması", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (2): 2042-2059
Geliř Tarihi / Received Date: 20.09.2018 **Kabul Tarihi / Accepted Date:** 21.02.2019

Araştırma Makalesi

MODA TASARIMINDA DEFİLE GÖSTERİLERİ: TARİHİ YAPILARIN MEKÂN OLARAK KULLANILMASI¹

Misafir Öğr. Gör. Handan BARAN

Eskişehir Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Moda ve Tekstil Tasarımı Bölümü
handanbaran@eskisehir.edu.tr
ORCID ID: 0000-0002-5876-7736

Doç. Dr. Hicran Hanım HALAÇ

Eskişehir Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü
hhalac@eskisehir.edu.tr
ORCID ID: 0000-0001-8046-9914

Öz

Moda tasarımı ve mimari tasarım alanları, tasarım açısından birbirlerini etkileyen ve birbirlerinden beslenen farklı alandır. İki alan birbirlerinden etkilenirken aynı zamanda iletişim dili olarak birbirlerine yardım etmektedir. Mimaride tarihi yapıların önemi büyük ve güçlüdür. Bu önem ve değer ölçülemezken zamanla bazı değişim dönüşüm ve kayıplara uğradığı söylenebilir. Bu çalışmada genel tarama yönteminin kullanılmasının yanı sıra konuyla ilgili literatür taraması yapılmıştır. Dünya ülkelerinden örnekler ve Türkiye'den bazı defile gösterileri örnekleri verilerek gruplama yapılmaya çalışılmıştır. Çalışmada tarihi mekânlarda yapılan moda defile gösterileri ele alınmış ve konu sınırlandırılmıştır. Bu çalışma mimari yapıların mekân olarak moda tasarımcıları tarafından benimsenmesi ve böylece tarihi yapıların 'İşleyen demir ışıldar' sözünde olduğu gibi kullanılmasıyla birlikte yenilik ve işlev kazanması bakımından önemlidir. Bu mekânlarda defile şovlarının yapılmasıyla birlikte, gelen ziyaretçi akımıyla mimari yapının tanıtımının yapılması ve bilinirliğinin artması önemlidir. Defile gösterileri açısından bakıldığında ise, tarihi yapıların mekan ambiansı ve kişiye sunduğu farklı mekan algıları defileye gelenler tarafından farklı hisler uyandırarak anlam katmaktadır. Çalışmada incelenen defile örnekleri; Dünyadan Tarihi Mekânlarda Yapılan Defile Örnekleri, Türkiye'den Tarihi Mekânlarda Yapılan 'Modern Temalı' Defile Örnekleri, Türkiye'den Tarihi Mekânlarda Yapılan 'Kültürel Temalı' Defile Örnekleri şeklinde üç grup altında toplanarak yorumlanmıştır

Anahtar Kelimeler: Defile, Moda, Mimari, Tarihi Yapı, İşlevsellik, Mekân.

FASHION SHOW IN FASHION DESIGN: USE OF HISTORICAL BUILDINGS AS SPACES

Abstract

Fashion design and architectural design are different areas that influence each other and feed from each other in terms of design. While the two areas are influenced by each other, they also help each other as the communication language. The importance of historical buildings in architecture is big and powerful. While this importance and value cannot be measured, it can be said that some change has undergone changes and losses. In the study, fashion show shows in historical places were discussed and the subject was limited. In the study, fashion show shows in historical places were discussed and the subject was limited. In this study, in addition to the general screening method, literature review has been done. Examples of some fashion

¹Bu çalışma 19-21 Temmuz 2018 Tarihinde 4. Uluslararası Türk Dünyası Turizm Sempozyumunda bildiri olarak sunulan ve tam metni basılan 'Tarihi Yapıların Yeniden İşlevlendirilmesi; Defile Konsepti' isimli bildirinin genişletilmiş halidir.

shows from world countries and Turkey have been studied grouping by giving examples. In the study there are examples of demonstrations performed in historical buildings and places. The samples were interpreted by grouping. Interpreted fashion shows were examined under 3 groups; Fashion Show Examples in Historical Places from the World; Made from Turkey Historical Places 'Modern Themed' Project Fashion Shows; Made from Turkey Historic Places in the 'Cultural Theme' Project Fashion Shows. In the light of this study, the presentation of fashion showings to consumers by using aesthetic and functional spaces, besides adding value to the brand, is fascinating with the captivating atmosphere of historical buildings. At the same time, historical structures are important in terms of meeting and promoting more visitors.

Keywords: Fashion Show, Fashion, Architecture, Historical Structure, Functionality, Place.

1. GİRİŞ

Sözsüz anlatım dilleri arasında yer alan moda ve mimari alanları sosyal, kültürel, ekonomik ve tarihi faktörlerden etkilenerek yaratıcılık çevresinde şekillenir (Çetin vd., 2014: 98). Moda ve mimari görsel açıdan birbirlerini araç olarak kullandıkları söylenebilir. Dikkat çekmek adına geçmişten günümüze bu iki alan birbirlerinden esinlenmişlerdir. Moda tasarımında, bir ürünün üretilmesi kadar sergilenmesi aşaması da önemli bir ayrıntıdır. Tasarımcılar, markalarının vizyonu çerçevesinde müşteri kitlelerini belirlerler ve müşteri kitlesine ilişkin araştırmalar yaparlar. Yapılan araştırma sonucunda ulaşılan veriler ışığında defile gösterileriyle sunarlar. Moda defileleri, İngiliz tasarımcı olan Charles Frederick Worth'un ilk olarak butiğine gelen müşterilerine tasarımlarını canlı olarak sunmasıyla başlamış ve geçmişten günümüze gelişerek en iyi sunum araçlarından biri haline gelmiştir. Geçmişte yapılan defilelere bakıldığında göz alıcı, etkileyici fikirlere önem verildiği söylenebilir.

Defileler için artık defile sözcüğü yerine gösteri (show) kelimesi kullanılmaktadır. Çünkü moda showları gerçekten bir gösteriye dönüştürülmüştür. Yenilik adına tasarımcıların ne kadar ileri gidebileceklerinin göstergisidir. Son yıllarda tasarımcıların çoğunluğu sanat eğitimi alarak yetişmişlerdir. Birçok güzel sanatlar okulu, moda ve tekstil bölümlerine ağırlık vermektedir. Postmodern resmin meta değerinin kasıtlı kaldırılması, birçok sanatçıyı tasarım alanına yönlendirmiş moda showları kavramsal sanat sergisine dönüşmüştür (Pektaş, 2006: 190). Defile sürecinde moda tasarımcısı tarafından her ayrıntı titizlikle hazırlanır. Defile sırasındaki müzik seçimi, mekân seçimi tasarımcının koleksiyon temasına uygun olarak belirlediği kriterlerdir. Dolayısıyla mekân sırasında bazen tarihi yapının dökülmüş sıvaları, yıllara meydan okuyan süsleme ve bezeme örnekleri ya da mekânda var olan rutubet kokusu, mekânın ambiyansı gibi özellikler koleksiyonun temasıyla bağlantılı seçilebilmektedir.

Bazı tasarımcıların koleksiyonları, moda kadar sanat eserleri veya sanatçılarla işbirliklerine de dayanır. Bu giysiler, moda tasarımcılarını etkileyebilir ancak nadiren moda parçaları olarak görülmektedir: Kıyafet olarak giyilmesi amacıyla değil, kıyafetlere ilişkin algımızı genişletmek üzere hazırlanmışlardır (Renfrew ve Renfrew, 2014: 32). Oyman ve

Erdoğan'ın (2012: 115) belirttikleri gibi; günümüzde gittikçe önemi artan ve moda haftaları kapsamında gelenekselleşen defile gösterileri moda pazarlama alanında, basın ilgisini çekmesi açısından oldukça etkili bir araç olarak görülmektedir.

Tasarımcı tarafından oluşturulan koleksiyon parçalarının tasarımı kadar, sergilenme süreci de bir o kadar önemli bir detaydır. Geçmişten günümüzde tasarımcılar, her geçen gün ilgi çekmek, merak uyandırmak adına farklı sergileme teknikleri uygulamaktadır. Sanat eserlerinin tasarım süreci sonunda sergilenmesi geçmişten günümüze sürdürülmektedir. Sergilenme esnasında seçilen mekânla birlikte, müzik, sahne tasarımı, ortam kokusu, manken seçimi gibi konular tasarımcı ekip tarafından titizlikle belirlenmektedir.

Mekan algısında öne çıkan etkenler, mekanın boyutları, sınırları (duvar, tavan, döşeme), doğal ışığın alınış biçimi, ışık-gölge, aydınlık-karanlık ilişkileri, mekan bileşenlerinin özellikleri (rengi, dokusu, geçirgenliği, yansıtıcılığı vb.), sıcaklığı, nem oranı, hava koşulları olarak sınıflanmaktadır (Tezel, 2007: 21). Bazı tasarımcılar giysilerini daha kişisel ya da konsept içeren bir tarzda sergilemeyi seçerler. Moda gösterileri, koleksiyon kültürünün önemli bir parçası haline gelmektedir. Tasarımcılar sıra dışı mekânları bulmaya çalışırlar; otoparklar, futbol stadyumları, depo ya da metrolar gibi. Tasarımcı, koleksiyona en iyi şekilde eşlik edecek ışıklandırmayı ve müziği bulmak ve gösteri için bir ambiyans yaratmak zorundadır (Sorger ve Udale, 2013: 176). Bir moda defilesi, bir tür canlı performanstır; etki bırakmalı ve izleyicilerin ilgisini çekmelidir (McAssey ve Buckley, 2013: 177).

Mekânda algı çeşitlerinin birlikteliğiyle duyumsal ve zihinsel süreçlerin güçlendiğine ve görsel, işitsel, kokusal ve dokunsal algı bütünlüğünün mekânı da bütünsel olarak algılamada etkili olduğuna değinmektedir (Dereci, 2014: 54). Bu bağlamda defile gösterilerinde izleyicileri, alışılmış görsel algının yanında işitsel, kokusal, dokunsal algılarla etkilemekte mekânın etkisinin büyük olduğu söylenebilir.

Tasarımların sergilenmesinde geleneksel ifadelerin dışına çıkılmasının örneklerine geçmiş yıllarda da rastlamak mümkündür. 1930'lu yıllarda New-York- Miami uçuşu esnasında yapılan defile gösterileri (Baran H. Hala H.H. 2018: 113) buna örnek verilebilir.

Bu tür farklı mekânlarda yapılan defile gösterilerinde, tasarımların sergilenmesinde değişen dünya ile birlikte tasarımcıların farklılık arayışında oldukları söylenebilir. Bu çalışmayla birlikte mekân seçiminde ilgi çekmek ve mekânın farklılığından yararlanmak düşüncesini avantaja çevirme konusunda tasarımcıların dikkatini çekmek amaçlanmıştır. Ayrıca moda tasarımcılarına ve mimari koruma ve restorasyon konularında çalışan kişilere farklı düşünce alanları oluşturmak, disiplinler arası çalışmada ortak alanlar belirleyerek her iki alanın birbirlerinden en iyi şekilde faydalanması amaçlanmıştır.

Bu çalışma mimari yapıların mekân olarak moda tasarımcıları tarafından benimsenmesi ve böylece tarihi yapıların ‘İşleyen demir ışıldar’ sözünde olduğu gibi kullanılmasıyla birlikte yenilik ve işlev kazanması bakımından önemlidir. Bu mekânlarda defile şovlarının yapılmasıyla birlikte, gelen ziyaretçi akımıyla mimari yapının tanıtımının yapılması ve bilinirliğinin artması önemlidir.

2. MODA TASARIMLARININ TARİHİ MEKÂNLARDA SERGİLENMESİ

Tüketim mekânlarının hızla artması, seçeneklerin çoğalması ile aynı ürünü birçok mağazadan bulabilen müşterileri çekmeye çalışan perakendeciler rakipleri arasında fark edilmek, öne çıkmak için yeni yollar aramak zorunda almışlardır. Bu da pazarlama anlayışlarında bir takım değişiklikler yapılmasını gerektirmiştir (Altunkılıç, 2014: 4). Son zamanlarda moda defilelerinin tarihi yapılarda gerçekleşen örneklerine bakıldığında tasarımcılar tarafından ilgi çekmek ve yapılmayanın üzerine giderek değişikliklere açık olmaları sevindiricidir. Moda defilelerinde tasarımcılar mekân tasarımına önem vermektedirler, amaç bütünleyici ve akılda kalıcı olmak ve modanın, sanat ve mimariyle iç içe geçtiği görkemli bir deneyim yaşatmaktır denilebilir. Tasarımcılar ve markalar, defilelerinde sahne tasarımı ve tamamlayıcı unsurlar kullanarak izleyicilerde kalite algısı yaratmakta ve satın almaya yönlendirmektedir. Bu çalışmada elde edilen bilgiler sonucunda, defilelerin estetik ve fonksiyonel mekan algıları yaratılarak izleyicilere sunulması markaya değer, imaj, prestij ve finansal kazanç sağlamaktadır.

Şehrin farklı kültürel yönlerinin ortaya çıkarılması ve bu yönde organizasyonlar gerçekleştirilmesi, yeni kültürel kaynak ve etkinliklerin araştırılması, İstanbul’da gelişme potansiyeline sahip kültür endüstrilerinin (film sektörü, kültür ve sanat festivalleri, moda tasarımı) etkin ve planlı bir şekilde pazarlanması gibi uygulamalar önem kazanmaktadır (Dinçer ve Kayar, 2017: 14). Bu sayede gösterinin yapıldığı şehir ile birlikte tarihi yapının da tanıtımının yapılmasına olanak sağlanabilmesi düşünülmektedir.

Aynı zamanda küreselleşme, iletişim teknolojileri ve kitlesele üretim/tüketimin etkisiyle kültürel anlamda yabancılaşan her birey ve ulus gibi, Türk dünyası içindeki bireylerde söz konusu etkinin gücüyle doğru orantıda otantiklik arayışı içine girmiş durumdadır. Bu arayış, Türk kültürünün somut ve somut olmayan değerlerine yeniden yönelişi ortaya çıkarmaktadır (Bulut ve Gülcan, 2018: 689). Otantiklik arayışıyla birlikte moda defilelerinde, tarihi yapıların kullanılması beklenen bir durum olmaktadır.

Tarihi yapılar kültürel mirasımızın en önemli parçalarıdır, en iyi şekilde korunmalı ve değerlendirilmelidir. Aynı zamanda tarihi yapılar, geçmiş ile bugün, bugün ile gelecek

arasında bir işlevi de yerine getirmektedir. Geçmişteki sosyolojik, ekonomik, politik ve dinsel yaşam, tarihi yapıların gövdesini oluşturur (Mahrebel, 2006: 1). Bu açıdan bakıldığında moda defilesi mekanı olarak tarihi yapıların kullanılması yapıya canlılık katmakla birlikte hem defile hem tarihi yapı açısından daha geniş bir kitle tarafından ziyaret edilmesi durumu oluşması gündeme gelmektedir.

Tarihi yapı ve mekânlarda yapılan defile örnekleri incelendiğinde dünyadan ve Türkiye’den çeşitli örneklerine rastlamak mümkündür. Ulaşılan örnekler gruplanarak yorumlanmıştır.

- Dünyadan Tarihi Mekânlarda Yapılan Defile Örnekleri
- Türkiye’den Tarihi Mekânlarda Yapılan ‘Modern Temalı’ Defile Örnekleri
- Türkiye’den Tarihi Mekânlarda Yapılan ‘Kültürel Temalı’ Defile Örnekleri

2.1. Dünyadan Tarihi Mekânlarda Yapılan Defile Örnekleri

Tablo 1. Dünyadan Tarihi Mekânlarda Yapılan Defile Örnekleri

A) Eski bir tren istasyonu olan Scalo Farini’de sergilenen *Gucci*: Alessandro Michele

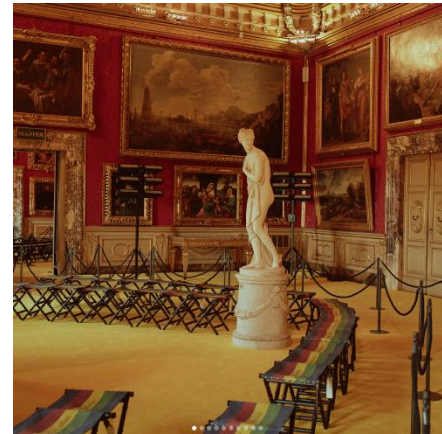

B) 2007 Fendi Defilesi, Çin seddi

C) 2018 Sonbahar /Kış Lug Von Siga Defilesi - Pera Palas Oteli

<http://www.vbenzeri.com/tasarim/tasarim-defile-mekanlari>

D) Gucci Cruise 2018 Defilesi- Palatine Gallery

Örnek verilen defile örnekleri incelendiğinde, geçmişten günümüze farklı olmak, tarihi yapılarla görsel bir ilişki kurmak amacıyla moda defile mekânı olarak tarihi yapılar seçilmektedir. Yapının tarihi durumu ve turistik bir öneme sahip olması, aynı zamanda sosyal hayatın sürekli dönüşüm içerisinde olması sebebiyle yapı tarihine dikkat çekmek ve milli kültür öğelerini tanıtmak açısından; moda defilelerinin ilgi görme durumları tarihi yapılara olumlu yönde katkı sağlayabileceği düşünülmektedir. Tablo 1’de verilen dünya markalarının tarihi mekânlarda yapılmış defile örneklerine yer verilmiştir. Tablo 1/A’da Eski bir tren istasyonu olan Scalo Farini’de sergilenen Gucci Defilesi (<http://www.vbenzeri.com/tasarim/tasarim-defile-mekamlari>), Tablo 1/B’de 2007 yılında İtalyan Moda Evi Fendi’nin Çin Seddinde yaptığı defile görülmektedir. Bu moda şovunun moda tarihine girmesi, Çin Duvarının şimdiye kadar şovlarda kullanılan en uzun küre olmasından kaynaklandığı söylenmektedir. Böyle beklenmedik bir gösteri, moda yoluyla kültürlerin açıklığı ve bağlantıyla bağlantılı bir çeşit jest haline geldiği söylenebilir (<https://fashionem.ru/tr/new-collections-of-famous-designers-fashion-show-the-most-interesting-in-blogs/>).

Tablo 1/C’de görülen Mercedes Benz Fashion Week Sonbahar- Kış 2018 sezonu kapsamında Lug Von Siga defilesi, 27 Mart’ta Pera Palas Otelinde gerçekleşmiştir. Lug Von Siga Sonbahar /Kış 2018 koleksiyonunun çıkış noktası, kurucusu ve kreatif direktörü Gül Ağış’ın Kyoto seyahati esnasında ziyaret ettiği geleneksel Zen bahçeleridir. Tasarımcı, geleneksel unsurları bünyesinde barındıran Türk ve Japon kültürü koleksiyon parçalarındaki detaylara yansıtmıştır (<http://www.pudra.com/moda-stil/moda/lug-von-siga-2018-sonbahar-kis-koleksiyonu-27393.htm>). Dünyadan tarihi mekânlarda yapılan defile örneklerinden Tablo 1/D’de ise, Rönesans etkili koleksiyonuyla Gucci Cruise 2018 Defilesi, o dönemin sembolik kalelerinden Palazzo Pitti’de bulunan Palatine Gallery’de gerçekleştiği görülmektedir. Böylece Rönesans döneminden yaklaşık 500 sanat eserinin sergilendiği müzeye Titian, Raphael ve Perugino’nun yanı sıra Alessandro Michele’nin Gucci Cruise 2018 koleksiyonu da eklenmiştir (<https://vogue.com.tr/gucci-cruise-2018-defilesi-hakkinda/2>).

2.2. Türkiye’den Tarihi Mekânlarda Yapılan Modern Temalı Defile Örnekleri

Tablo 2. Ülkemizden Tarihi Mekânlarda Yapılan Modern Defile Örnekleri

A) Forum Fashion Week
Defilesi – Beyoğlu Pera Palas
Otel

C) 1. İstanbul Modest Fashion Week
Defilesi – İstanbul Tarihi Haydarpaşa
Garı

Türkiye’den Tarihi mekânlar seçilerek yapılan moda defile örneklerinin verildiği Tablo 2 incelendiğinde ise, defile mekânı olarak, tarihi mekân seçilmesine karşın defile konsepti günümüz modasının modern çizgilerini yansıttığı söylenebilir. Bu durumun, tema ve mekân seçimi arasında zıtlık yaratarak ilgi uyandırdığı söylenebilir. Tablo 2/A’da Forum Fashion Week’in 5.’si Beyoğlu Pera Palas Otel’de yapılan çok özel bir defile ile ünlü moda eleştirmeni ve yazar Roger Salas’ın küratörlüğünde hazırlanan muhteşem kıyafetler konukların beğenisine sunulmuştur. Defilede Roberto Cavalli, Missoni, Giorgio Armani, Emporio Armani, Kenzo ve Jean Paul Gaultier gibi dünya modasının nabzını tutan tasarımcıların parçaları Roger Salas’ın küratörlüğünde podyumda sergilenmişlerdir (<http://htkulup.haberturk.com/multimedia/galeri/442769/28>). Bu tür gösterilerde dünyaca ünlü tasarımların sergilenmesiyle birlikte ülkemize ziyaretçi akımı olmakta ve tarihi mekânların mistik havası ve etkileyciliği ile birlikte ülke tanıtımı konusunda faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Tablo 2/B’de ise, Tuvana Büyükçınar Demir’in “Golden Bazaar” adını verdiği ilk haute couture koleksiyonu için tarihi bir mekân olan Kapalıçarşı’da tarih ve moda bir araya gelmiştir. 550 yıllık tarihi dokunun içinde gerçekleşen “Golden Bazaar” defilesi “İstanbul” kokusu ile Kapalıçarşı’nın tarihi dokusuna uygun baharatlı ve çok özel bir koku ile izleyicilerin koku duyularına da hitap edilmektedir. Artık defileler birden çok duyumuza hitap ederek bize bütünüyle eşsiz bir deneyim yaşatmayı hedeflemektedir (<https://www.aksam.com.tr/cumartesi/tarih-ve-moda-birarada/haber-409200>). Bu fikir ışığında defile sürecinde izleyicilerin tüm duyu organlarına hitap edecek hazırlıklar yapılması düşünülebilir. İzleyici defileyi izlerken göze hitap edilirken, ortamda seçilen müzik kulağa,

kokulu ise koklama duyusuna hitap ederek izleyicileri etkilemesi daha kuvvetli olabilir. Türkiye'de ilk kez düzenlenen İstanbul Modest Fashion Week Tablo 2/C'de görüldüğü gibi, dünyanın farklı ülkelerinden birçok muhafazakâr giyim firmasını bir araya getirmiştir. Bir muhafazakâr giyim sitesi tarafından tarihi Haydarpaşa Garı'nda düzenlenen fuar, peronlar arasına kurulan podyumdaki defile büyük ilgi görmüştür (<https://www.sozcu.com.tr/2016/gundem/tarihi-haydarpaşa-garında-tesettür-defilesi-2-1228827/>).

2.3. Ülkemizden Tarihi Mekânlarda Yapılan 'Kültürel Temalı' Defile Örnekleri

Tablo 3. Ülkemizden Tarihi Mekânlardaki Yapılan 'Kültür Temalı' Defile Örnekleri

A) 2015-2016 Sonbahar/Kış Ahmet Giray Yılmaz Denim Koleksiyonu Defilesi – Malatya Silahtar Mustafa Paşa Kervansarayı

B) 22.Uluslararası Beypazarı Festivali Çağdaş Yorumlarla Anadolu Defilesi, Tarihi Suluhan Kervansarayı

C) 2017 Egeye Bir Dokunuş Defilesi – Denizli Antik Kent Tripolis

D) Erzurum Canlanan Mazi Defilesi – Erzurum Tarihi Yakutiye Medresesi

E) Diyarbakır Olgunlaşma Enstitüsü Defilesi – Diyarbakır Tarihi İç Kale

F) Eskişehir Han İlçesi-Gelenekten Geleceğe Defilesi

G) 2013 Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi- Frigya Defilesi

Tablo 3’de ise ülkemizden tema ile paralel, tarihi mekânlarda yapılan defile örneklerine yer verilmektedir. Mekân seçiminde tarihi mekânlar kullanılan defile gösterilerinin temaları da kültürel/tarihi olay ve durumlardan esinlenilerek yapılmış gösterilerdir. Tablo 3/A’ya bakıldığında, Ahmet Giray Yılmaz’ın Denim Koleksiyonu ‘Başlangıç’ defilesi gösterilmektedir. Malatya’da, Silahtar Mustafa Paşa Kervansarayında gerçekleşen koleksiyonda, tarih ile modanın bütünleştiği söylenebilir. Ahmet Giray Yılmaz’ın Arslan Tepe’den ilham alarak hazırladığı ‘Başlangıç’ adlı 2015-2016 Sonbahar/Kış koleksiyonuna, Roma Üniversitesinin gerçekleştirdiği arkeolojik kazılarda bulunan ve Arslan Tepe Mühürleri olarak adlandırılan tarihi kalıntılar ilham kaynağı olmuştur. Dönemin Battalgazi Belediye Başkanı Arslan Tepe’nin önemine dikkat çekerek “Biz yapacağımız işlerle geçmiş ve gelecek arasında köprü kuracak olma arzusundayız ve bu bilinç içerisinde çalışmalarımızı yürütüyoruz” (http://www.flashabermalatya.com/inx/haber38004Batiyi_Kiskandiracak_Tarihi_Defile.html) diyerek kültürel miraslarımızın geleceğe tanıtılması ve aktarılmasının önemi ve değeri üzerinde durulduğunu ifade etmektedir.

Tablo 3/B’de ise, Beypazarı’nda 22’ncisi düzenlenen Uluslararası Beypazarı Festivalinde, ‘Çağdaş Yorumlarla Anadolu’ isimli defile gerçekleşmiştir. Defilede, Beypazarı’nın geleneksel sırma işleri ile Osmanlı ve Anadolu’da hüküm sürmüş çeşitli uygarlıklara ait simgelerin bir arada bulunduğu tasarımlar sergilenmiştir. Modacı Ahmet Özceyhan, defileyle ilgili; “Bu yıl ki defilemizi 1600’lü yıllarda inşa edilen tarihi Suluhan Kervansarayında yaptık. Festival için kültür içerikli bir moda koleksiyonu hazırladık. Türk kültürünü ve el sanatlarını uluslararası platforma taşımak için, bu güne kadar çok sayıda ülkede defile düzenledik” diyerek (<http://www.hurriyet.com.tr/tarihi-mek-nda-tarihi-defile-29288307>) Türkiye’yi ve Türk kültürünü dünyaya tanıtmayı görev bildiklerini söylemektedir. Buldan Belediyesi, İstanbul Aydın Üniversitesi ve Denizli Eğitim ve Kültür Vakfı işbirliğiyle Antik Kent Tripolis’te, düzenlenen

‘‘Ege’ye Bir Dokunuş’’ adlı bir defile Tablo 3/C’de görülmektedir. Öğrencilerin yöresel tarihi bir mekânın tanıtımına yönelik gerçekleştirdiği tasarım programı çerçevesinde, bu yıl ki tasarımların Buldan kumaşlarından ve Tripolis ana temalı olduğu belirtilmiştir. Dönemin Belediye Başkanı, Tripolis antik kentinde düzenlenen defile ile halen kazıların devam ettiği antik kentin daha fazla kişi tarafından tanınmasını amaçladıklarını belirterek, ‘‘ Dünyaca ünlü Buldan bezimiz ve Hoşgör kumaşımız ile doğal ve tarihi zenginliklerimizi harmanladık’’ diye konuşmuştur (<https://www.gecce.com.tr/haber-tripoliste-muhtesem-defile>).

Ege’ye Bir Dokunuş defilesinin gerek ortaya çıkarılan teması, gerek düzenleme kuruluna bakıldığında tasarımcılara örnek teşkil ederek bu tür kültürel faaliyetler düzenlenmesi ve bu faaliyetlerin düzenlenmesinde bölge bazlı belediyeler, kültür dernekleri, üniversite ve ilgili birimlerin işbirliği içinde çalışmasının etkili bir örneği olarak düşünülmektedir. Tablo 3/D’de görülen, Erzurum’un Tarihi Yakutiye Medresesi’nde Erzurum Aktif İş Kadınları Dostluk ve Dayanışma Derneğinin hazırladığı, koyun yününden yapılan, 'Ehram' olarak bilinen kumaştan hazırlanan giysilerin tanıtıldığı 'Canlanan Mazi' adlı defilesi yapılmıştır. Defile doğu kültüründe önemli yere sahip değerlerin unutulmaması adına önemli bir gelişme olarak görülmektedir (<http://www.erkumajans.com/tarihi-yakutiye-medresesi39-nde-ehram-defilesi58526h.htm>).

ERAKDAY tarafından hazırlanan defilede, Başkan; ‘‘Bu tarihi mekânda ehram defilesi bu yapının hem fiziki yapısına hem de varoluş amacını belirleyen ruhuna uymaktadır. Belki de kültürel değerler böyle yaşatılır diye düşünüyorum’’ diyerek (<http://www.hurriyet.com.tr/tarihi-yakutiye-medresesinde-ehram-defilesi-40270619>) defiledeki koleksiyon temasıyla tarihi yapının mekân olarak kullanılmasındaki amacı gözler önüne sermiştir. Diyarbakır Olgunlaşma Enstitüsü ile Devlet Klasik Türk Müziği Korusu ekipleri, Diyarbakır Tarihi İç Kale’de sanat musikisi eşliğinde Ulu Camii ve Mezopotamya temalı defile düzenlemiştir (Tablo 3/E). Diyarbakır Devlet Korusu Müdürü, ‘‘Sezonun açılışını tarihi mekânda yaparken, olgunlaşma enstitüsünün el emeği, göz nuruyla yaptığı kıyafetleri etkinliğimizde sergilemek istedik. Hem müziği, hem el emeği, göz nuru olan motifleri hem de tarihi bir araya getirip, seyircilere görsel bir şölen yapmayı amaçladık’’ (<https://www.sondakika.com/haber/haber-tarihi-ickale-de-sanat-musikisi-esliginde-defile-10105917/>) diyerek defilenin görsel etkisinin yanında mekân seçiminin önemini dile getirmiştir denilebilir.

Tablo 3/F’de görülen Eskişehir Han İlçesi ‘Gelenekten Geleceğe’ defilesi Han’da Bahar Çiçekleri 3.Sanat ve Kültür Festivali kapsamında sergilenmiştir. Defilede Frig elbiseleri ile birlikte ‘‘Anadolu Kadın Başlıklarından Esintiler’’ konulu Kadın Başlıkları da sergilenmiştir (<http://sanat-magazin.com/rekreasyon/baharfestivali/handa-gelenekten-gelecege-defilesi-ve-kadin-basliklari/> Erişim Tarihi:17/07/2018). Frig esintilerinin yer aldığı defilede izlemeye

gelenlere Han'ın Friglerden kalma yeraltı şehrinin varlığından haberdar edilerek, bölgeye turizm odaklı tanıtım yapıldığı söylenebilir. Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti etkinlikleri kapsamında Eskişehir Eti Arkeoloji Müzesi'nde "Frig defilesi" düzenlenmiştir (Tablo3/G). Dönemin valisi konuşmasında "Frigya denildiği zaman sadece Eskişehir'in değil Kütahya, Afyonkarahisar ve Ankara'yı da kapsayan geniş bir bölgenin anlaşılması gerektiğini, Frigya medeniyetinin bu şehirleri kapsayan bölgede kurulduğunu, böyle bir kültürün bu bölgede olması Eskişehir'i, Türkiye'ye ve dünyaya tanıtmak açısından önemli bir fırsat olduğunu vurgulamak istiyorum" (<http://www.anayurtgazetesi.com/haber/Eskisehirde-Frig-defilesi/499823> Erişim tarihi: 17/07/2018) diyerek kültür öğelerinin bölgeyi tanıtmak açısından önemli bir fırsat olduğuna değinmiştir denilebilir. Bu açıdan milli kültür mirasımıza sahip çıkmak ve tanıtımını yapmak önemini korumaktadır. Ayrıca Eskişehir 2013 Türk Dünyası Kültür Başkenti etkinlikleri kapsamında yapılan bu defile Eti Arkeoloji Müzesinin ev sahipliği yapmasıyla müzeye binlerce ziyaretçi akımı yaşatmış ve böylece müzedeki eserlerin sergilenmesi ve tanıtılmasının önünü açmıştır.

3. TARİHİ MEKÂNLARIN YENİDEN İŞLEVLENDİRİLMESİ VE DEFİLE GÖSTERİLERİNDE KULLANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yaşayan bir varlık olarak kentin sürekli bir yenilenme ve değişim içerisinde olması kaçınılmazdır. Tarihi çevreler, zaman süreci içinde geçirmiş oldukları değişim sonucunda ortaya koydukları kültürel kimlikleri ile günümüz koşullarına ayak uydurabildikleri ve bu kimliklerini sürdürebildikleri sürece önem kazanmaktadırlar. Toplumlarda görülen sosyal ve ekonomik değişimlerin neden olduğu yeni eylemlere bağlı olarak doğan ihtiyaçlar kente yeni işlevleri ve buna bağlı olarak eski yapıların yeniden kullanımlarını veya yeni yapılar inşa edilmesini gerektirmektedir (Arabacıoğlu ve Aydemir, 2007: 205). Ülkemizde birçok tarihi yapı bulunmaktadır. Tarihi bilgi ve belge değeri taşıyan bu yapıların geleceğe aktarılması oldukça önemli bir etmendir. Kültür miraslarımızın bir kısmının değişen yaşam şartları dolayısıyla kullanım amaçları değişmeye başlamaktadır. Tarihi yapıların devamlılığını sağlamak adına onları tekrar hayata kazandırmak oldukça önemlidir. Bu noktada "yeniden işlevlendirme" kavramı ortaya çıkmaktadır (Halaç ve Demir, 2017: 344). Yeniden kullanıma adaptasyon süreci alışageldiğimiz planlama sürecinden farklı bir biçimde deneyimlenmekte, işleve göre çevre-bina-mekân tasarımı yerine, var olan mekâna, mekan organizasyonuna, çevresel faktörlere, kentsel gereksinimlere, sosyal ve ekonomik faktörlere, restorasyon ilkelerine ve yasa/yönetmeliklere uygun işlev arayışı gündeme gelmektedir (Aydın ve Yıldız,

2010: 4). Özgününe uygun işlevler verilerek en az müdahale ile mekânın özgün mimarisi bozulmadan yeni işlev seçilmesi gerekmektedir (Halaç ve Demir, 2017: 465).

Yeni işlevlerle yapıyı dönüştürmek ideal olarak, anıtsal yani mummyalayararak korumanın yapıyı sosyo-ekonomik bağlamadan koparma durumunu önlemektedir. Var olan bina, yeni işlevinin seçiminde etkili olmalıdır. Bunun tersi bir yaklaşım mevcut yapının dokusunu göz ardı eden bir duruma sebep olur. Eğer işlev seçimini mevcut yapı yönlendirirse bu hem maddi avantajlar getirir, hem de daha önemlisi tarihi yapının doğasına ve atmosferine uygun bir yeni işlev gelişir. İşlevleri geçersiz olmuş medrese veya külliyelerin genellikle ticari veya konut amacıyla değil de müze, halk merkezi veya konser salonları olarak kullanılması tesadüf değildir. Binanın özüne uygun yeni işlevlerin kabulü çok daha kolay ve kullanımları daha rahat olmakta, bu sayede de işlev değişimindeki sürdürülebilirliğe katkıda bulunmaktadır (Pekol, 2010: 47). Günümüze ulaşan tarihi mirasın gelecek kuşaklara aktarılması ve tanıtılmasında turizm hareketlerinin önemi oldukça fazladır. Bölge kimliğini oluşturan bu yapıların bir kısmı günümüzde işlevlerini yitirmiştir. Yapıların devamlılığını sağlayabilmesi adına süreçlerine yeni işlevlerle devam etmeleri gündeme gelmektedir. Bu bağlamda turizm faaliyetleri ile bölgeye gelenlerin ve yer yer kentlinin kullanabileceği işlevler (müze, restoran, otel, çarşı vb.) söz konusu olmaktadır (Halaç ve Demir, 2017: 458). Tarihi çevrelerin yeniden değerlendirilmesi, tarihi varlığın eski değerinin canlandırılması, bu değerın kendisine yeniden yüklenmesi anlamına gelmektedir. Özellikle dondurarak koruma anlayışından uzaklaşıldığı ve çağın gereklerini yerine getirerek yaşatma fikrinin yaygınlaştığı günümüzde bu bağlamda henüz geçerliliğini kaybetmemiş fonksiyonları barındıran kent alanlarının yanı sıra orijinal fonksiyonlarını kaybetmiş anıtlar ve çevreleri de ele alınmaktadır. Tarihi birikimin bu anlamda korunması ve doğru yansıtılması aynı zamanda kalkınmanın da bir parçası olacaktır. Bu da ancak koruma bağlamında çevresel ve toplumsal sürdürülebilirliğin tüm yönleriyle ele alınması ile mümkün olacaktır. Günümüzde tarihi çevrelerin yeniden tasarlanması ve ele alınması konusunda pek çok çalışma yapılmakla birlikte bunların analitik bir çalışmaya dayandığı örnekler ülkemizde azınlıkta kalmaktadır. Oysa özellikle tarihi çevrelerde bu analiz çalışmalarının titizlikle yapılarak verilen kararların sürekli geri dönüşlerle yeniden değerlendirilmesi ve yapılan müdahalelerin her zaman geri döndürülebilir (Arabacıoğlu ve Aydemir, 2007: 212).

Sonuç olarak yeniden işlevlendirme yapılırken yapının nitelikleri göz önünde bulundurulmalı, yapının niteliklerini yok edecek değil göz önüne çıkaracak, vurgulayacak şekilde müdahaleler yapılmalıdır. Kültür mirasımız olan bu yapıların kendilerinin de sergilendiği unutulmamalıdır (Halaç ve Demir, 2017:351).

4. TARİHİ MEKÂNLARDA YAPILAN DEFİLELERDE KARŞILAŞILAN AVANTAJ VE DEZAVANTAJLAR

Defile mekânı olarak tarihi yapıların kullanılması fikri beraberinde bazı dezavantajlı durumları da doğurabilmektedir. Bu dezavantajlar, gerek defile gösterisine gerek tarihi yapıya zarar verebileceği düşüncesiyle en aza indirilmelidir. Örneğin, Tasarımcı Tuvana Büyükçınar Demir'in Golden Bazaar adını verdiği ilk haute couture koleksiyonu için yapılan yorumlara bakıldığında; tarihi bir mekân olan Kapalıçarşı'da defilenin mekân tercihi açısından en güzel kısmı tarihi dokunun içinde olması iken, mekân tercihinde tek ortak eleştiri defile alanındaki dükkanların büyük brandalarla kapatılmış ve çerçevelenmiş olmasının atmosferi olumsuz yönde etkilediğidir (<https://www.aksam.com.tr/cumartesi/tarih-ve-moda-birarada/haber-409200>). Bu açıdan düşünüldüğünde mekânın tümü defile gösterimi ile birlikte uygun atmosfer yaratılarak planlanması gerekliliğini de beraberinde getirmiştir. Kapalıçarşı ve Mısır Çarşısı Osmanlı döneminden izler taşıdıklarından dolayı kendi başlarına bir değer olmakla birlikte, bünyelerinde diğer kültürel öğeleri barındırmaları ile de yerli ve yabancı turistleri çekmektedirler (Dinçer, 2017: 11). Mekânın bu kültürel zenginliğe sahip olması defile gibi gösterilerin tanıtımında da avantaj sağladığı, yerli ve yabancı turistlere tanıtımı yapıldığı söylenebilir. Bu açıdan bakıldığında defile gösterilerinin dezavantajdan çok tarihi mekânlar içinde avantaja dönüştüğünü söylemek mümkündür. Eminönü Mısır Çarşısı ile Kapalıçarşı arasındaki hanlar, geçmişte kentin ticari aktivitelerinin büyük bir çoğunluğunu oluştururken, günümüzde sadece ticaretin bir kısmını karşılamaktadır.

Fonksiyonları kadar mimari yapılarıyla da dikkat çeken hanlar günümüzde kendilerine özgü yapılarının korunamaması, yapılan ilave inşaatlar, değişen fonksiyonlar ve mülk sahiplerinin ve/veya kiracıların özensizliği nedeniyle tahribata uğramıştır. Buna rağmen; tarihi dokusu ve 500 yılı aşkın süredir varlığını sürdürmesi ve hala bu mekânda alışveriş yapılıyor olması, Kapalıçarşı'yı rakip alışveriş merkezlerine oranla ayakta tutmaktadır. Çünkü ziyaretçiler, alışveriş yapmaktan çok; tarihi ve kültürel özellikleri incelemek üzere de gelmektedirler (Dinçer, 2017: 7). Bu tür tarihi mekânların geleceğe aktarılması ve atıl alanların kullanılması ticari anlamda da birçok avantaja dönüşerek, mimari yapıların korunmasına katkı sağlayarak olumsuz durumları ortadan kaldırılabileceği düşünülmektedir. Konak Pier Alışveriş Merkezi tarihi ve tescilli bir yapı olmasıyla diğer alışveriş merkezlerinden farklı bir özellik taşımaktadır. 19. Yüzyılda dökme demir tekniği ile yapılan İzmir-Osmanlı dönemi gümrük binaları restorasyon çalışmaları sonucunda bir alışveriş merkezine dönüştürülmüştür. Alışveriş birimlerinin iç tasarımı yapının tarihsel dokusu kullanılarak yapılmış, bazı dükkânların boşluklarında yer alan tarihi iskele babaları ve özgün

demir makasların varlığı sayesinde, tarihsel bellek -alışveriş anında- iletilmeğe çalışılmıştır” (Tokyay, 2005). Oysa İzmir’de çok az sayıda iyi korunmuş tarihi yapı varken, bu tarihi değeri alışveriş merkezi kullanımı yerine tüm kente mal olacak kültürel ve sosyal bir kullanıma açmak çok daha uygun olurdu. Ne yazık ki, bu tarihi değer bir alışveriş merkezine dönüştürülerek özelleştirilmiş ve ticarileştirilmiş, galeri olarak ayrılan bölüm de zaman içerisinde başka bir satış alanına dönüşmüştür (Saygın, 2006: 100). Ayrıca, müze ve ören yerlerinde etkinlik yapılması tartışılabilir bir konudur. Olumlu ve olumsuz yönleri vardır. Ancak koruma, kullanma ilkeleri belirlenmiş, gerçekçi analizleri yapılmış ve katılımcı sayıları ile şekli belirlenmiş etkinliklerin yapılmasının müze ve ören yerlerinin tanıtımına katkı sağladığını da unutmamak gerekir. Müzelerde ve günümüze ulaşmış antik kentlerin anıtsal yapılarında gerçekleştirilen bu tür faaliyetlerde temel hareket noktası, müzelerin ‘soğuk’ yüzünü dışarıya karşı ısıtmak, antik kentlerle tanışmak, mermer taşlardan oluşan muhteva yıkıntıları ile insan arasında bir ilişki yaratmaktır. Dünyada birçok müzede, özellikle Avrupa ve Amerika müzelerinde, yapıların fiziksel özellikleri ve bozulmaları göz önünde tutularak sık sık bu tür etkinlikler düzenlenmektedir. Bununla birlikte bu tür organizasyonlarda etkinliğin yapılacağı kültürel mirasa uygun görsel standartlara dikkat edilmelidir. Tarihi barındıran bu mekânlarda yapılan organizasyonlar için değil organizasyonların sınırları konusunda yaşanacak handikaplar için endişelenmelidir (<https://www.gazeteduvar.com.tr/kultur-sanat/2017/07/04/tarihi-mekanda-etkinlik-yapilir-mi/>).

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

- Moda tasarımı defilelerinde tarihi yapıların mekân olarak kullanılması dünyada ve Türkiye’de örneklerine rastlamak mümkündür.

- Türkiye’de yapılan moda defilelerine bakıldığında mekân olarak tarihi yapı kullanılan gösterilerde tema farklılıkları ortaya çıkmaktadır. Bazı defileler moda tasarımları kültürel tema kullanılarak yapıldığından benzer düşünceyle kültürel düşünceyi yansıtan tarihi yapılar kullanılmıştır.

- Öte yandan modern temalı tasarımlarda da mekân tercihi olarak tarihi yapılar kullanılmıştır. Burada tasarımcıların modern ve kültürel öğeleri bir arada kullanarak geçmiş ve gelecek arasında bir köprü kurma isteğinden kaynaklandığı söylenebilir. Aynı zamanda bir yerde eski tarihi yapılar varken diğer yanda yeni bir tasarımın var olmasıyla zaman algısına vurgu yapılmıştır denilebilir.

- Geçmişten günümüze defile mekânları olarak etkileyici seçimler yapmak tasarımcılar tarafından benimsenmiştir.

- Moda defilelerinde tarihi mekan seçimi gösterilere farklı bir ambiyans katarak sunumu güçlendirdiği söylenebilir.

- Tarihi mekânlarda yapılan gösteriler sayesinde mekân tanıtımı yapılmakta olup, izleyenlere kültür bilinci aşılanmaktadır.

- Tarihi mekânların durumu moda gösterilerini etkili bir şekilde sunulmasına katkıda bulunurken, moda gösterileri de bu tür mekânların tanıtımının yapılmasına katkıda bulunmaktadır. Bu sayede moda ve mimari alanları etkileşimde bulunarak, ifade etmede birbirlerini karşılıklı araç olarak kullanmaktadırlar.

- Defile gösterilerinde tarihi yapıların mekân olarak kullanılmasıyla, atıl durumda bırakılan pek çok yapının yeniden işlevlendirilerek hayata katılması ve kullanılması durumu gündeme gelmektedir.

- Tarihi yapıların defile mekânı olarak kullanılmasının yanı sıra meydana gelen avantaj ve dezavantajlara bakıldığından avantajlarının daha ağır bastığı görülmektedir. Günümüzdeki örneklere bakıldığında da bu görüşün desteklendiği görülebilmektedir.

- Kültürel miraslarımızın korunması, geleceğe aktarılması ve tanıtımlarının yapılması konularında defile gösterileri ve tarihi yapılar birbirlerine karşılıklı fayda sağlamaktadır. Bu durumun önemi tasarımcılar ve tasarım öğrencileri tarafından iyi kavranmalı ve gerektiğinde disiplinlerarası ortak çalışmalar ve yardımlar çerçevesinde faydalanılmalıdır.

5.2. Öneriler

- Tasarımcıların ürünlerini sergilemede farklı yolları olduğunu belirten ve farklı bakış açıları kazandıran bu tür çalışmalar çoğaltılmalı ve desteklenmeli.

- Tasarım öğrencilerine mekân seçimi konusunda bilgilendirme yapılmalı, tasarım süreçlerinde bu konuya ayrıntılı yer verilmelidir.

- Moda tasarımcıları, tasarımlarını sergileme konusunda alan dışı kişilerle çalışmalı böylece disiplinler arası yeni bakış açıları kazanmalı.

- Kültür dernekleri, üniversiteler, halk eğitim merkezleri ortak projelerle şehir ve bölge bazlı festivaller ve defile gösterileri düzenleyerek şehrin veya bölgenin tanıtılması ve kalkınmasına katkı sağlayacak projeler yürütmesi önerilir.

- Moda gösterileri gibi basın ve dünyanın ilgisini çeken etkinliklerde tarihi mekânları veya atıl durumdaki alanları kullanarak, ülkenin turizm kaynaklı gelişmesine destek olunmalı.

KAYNAKÇA

- Altunkılıç D. (2014). “*Moda Alanında Faaliyet Gösteren Perakendecilerin Kullandığı İletişim Yöntemleri ve Görsel Mağazacılığın Günümüzdeki Yeri*”, İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İç Mimari Tasarım Anabilim Dalı, İstanbul.
- Arabacıoğlu P. Aydemir I. (2007). “Tarihi Çevrelerde Yeniden Değerlendirme Kavramı”, *Megaron YTÜ Mimarlık Fakültesi E-Dergisi*, 2(4). Url: <http://www.journalagent.com/megaron/pdfs/MEGARON-36349-ARTICLE-ARABACIOGLU.pdf>.
- Aydın D. Yaldız E. (2010). “*Yeniden Kullanıma Adaptasyonda Bina Performansının Kullanıcılar Üzerinden Değerlendirilmesi*”, DOI: 10.4305.
- Baran H. Halaç H.H. (2018). ‘*Tarihi Yapıların Yeniden İşlevlendirilmesi: Defile Konsepti*’ 4. Uluslararası Türk Dünyası Turizm Sempozyumu, Tam Metin Bildiri Kitabı, 19-21 Temmuz Kastamonu/Türkiye. ISBN: 978-605-4697-24-3.
- Buckley C. McAssey J. (2013). “*Moda Tasarımında Stil Yaratmak*”, Literatür Yayınları, İstanbul, Çeviren: Begüm Başoğlu.
- Bulut, Y , Gülcan, B . (2018). “Kültürel Yabancılaşmaya Bağlı Otantiklik Arayışına Türk Dünyası Turizmi Cephesinden Bakış”. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 7(4), 687-702. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/mjss/issue/43010/520808>
- Colin Renfrew. Elinor Renfrew. (2014). “*Moda Tasarımında Koleksiyon Geliştirme*”, Literatür Yayınları, İstanbul. Çeviren: Begüm Başoğlu.
- Çetin A., Ercan D., Harmankaya H., Yılmaz A. (2014). “*Moda ve Mimari*”, Zeitschrift für die Welt Der Türken, *Journal of Word of Turks*, 6(1): 19. Url: <http://www.zfwf.org/index.php/ZfWT/article/viewArticle/470>
- Dereci V. (2014). “Doku’nuşlar’ Tekstil Sergisi Üzerinden Tekstil Sanatında Mekân, Malzeme, Biçim İlişkisi”, *Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, Sayı 12. Url: <https://dspace.deu.edu.tr/xmlui/handle/12345/993>
- Dinçer F.İ. Kanay D. (2017). “Kapalılar’da Gerçekleştirilen Alışveriş Turizminin Ekonomik ve Sosyal Etkilerinin Değerlendirilmesi”, *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2). Url: <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/395054>
- Halaç H. Demir İ. (2017). “İşlevini Kaybetmiş Hamamların Yeni İşlevleri ile Turizme Kazandırılması; Kütahya Örneği”, IV. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu Bildiri Kitabı, Niğde.
- Halaç H. Demir İ. (2017). “Tarihi Yapıların Oyuncak Müzesi Olarak Yeniden İşlevlendirilmesi: Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi”, *Fen, Matematik, Mühendislik ve Doğa Bilimleri Araştırmaları Dergisi*. www.inescongress.com.
- Mahrebel H.A. (2016), “Tarihi Yapılarda Taşıyıcı Sistem Özellikleri, Hasarlar, Onarım ve Güçlendirme Teknikleri”, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İnşaat Mühendisliği Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- Oyman N. R., Erdoğan D. İ. (2012). “*Defilenin Tarihteki Yeri ve Önemi ve Moda Pazarlamasına Etkileri*”, I. Uluslararası Moda ve Tekstil Tasarımı Sempozyumu, Antalya. 8-1- Ekim 2012.
- Pektaş. H. (2006). “*Moda ve Postmodernizm*”, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Doktora Tezi, Konya.
- Pekol B. (2010). “*İstanbul’da Yeni İşlevlerle Kullanılan Tarihi Yapıların Üslup Sorunsalı*”, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Saygın Y. (2006). “*Alışveriş Merkezleri: Türk Kentlerindeki Yeni Tüketim Cennetleri*”, Planlama TBMMOB Şehir Plancıları Odası Yayını Sayı:37
- Sorger R. , Udale J. (2013). “*Moda Tasarımının Temelleri*”, Literatür Yayınları, İstanbul, Çeviren: Çiğdem Sirkeci.
- Tezel D. (2007). “*Mekân Tasarımında Doğal Işığın Etkileri*”, İstanbul Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
- <https://www.aksam.com.tr/cumartesi/tarih-ve-moda-birarada/haber-409200> (Erişim Tarihi: 30-05-2018).
- <https://www.sozcu.com.tr/2016/gundem/tarihi-haydarpasa-garinda-tesettur-defilesi-2-1228827/> (Erişim Tarihi: 30-05-2018).
- <https://www.gecce.com.tr/haber-tripoliste-muhtesem-defile> (Erişim Tarihi: 30-05-2018).
- <https://www.sondakika.com/haber/haber-tarihi-ickale-de-sanat-musikisi-esliginde-defile-10105917/> (Erişim Tarihi: 30-05-2018).
- http://www.flashbermalatya.com/inx/haber-38004-Batiyi_Kiskandiracak_Tarihi_Defile.html (Erişim Tarihi: 20-05-2018).
- <http://www.hurriyet.com.tr/tarihi-mek-nda-tarihi-defile-29288307> (Erişim tarihi: 08-05-2018).
- <https://www.aksam.com.tr/cumartesi/tarih-ve-moda-birarada/haber-409200>)Erişim tarihi: 20-05-2018).
- <http://www.vbenzeri.com/tasarim/tasarim-defile-mekanlari> (Erişim Tarihi: 20-05-2018).
- <https://www.gazeteduvar.com.tr/kultur-sanat/2017/07/04/tarihi-mekanda-etkinlik-yapilir-mi/> (Erişim Tarihi: 20-05-2018).

<https://fashionem.ru/tr/new-collections-of-famous-designers-fashion-show-the-most-interesting-in-blogs/> (Erişim Tarihi: 20-05-2018).
<http://htkulup.haberturk.com/multimedia/galeri/442769/28> (Erişim Tarihi: 20-05-2018).
<http://www.hurriyet.com.tr/tarihi-yakutiye-medresesinde-ehram-defilesi-40270619> (Erişim Tarihi: 20-05-2018).
<http://www.pudra.com/moda-stil/moda/lug-von-siga-2018-sonbahar-kis-koleksiyonu-27393.htm> (Erişim Tarihi: 20-05-2018).
<https://www.aydin.edu.tr/haberler/Pages/buldan-egeye-bir-dokunus.aspx> (Erişim Tarihi: 30-05-2018).
<http://www.erzurumajans.com/tarihi-yakutiye-medresesi39-nde-ehram-defilesi-58526h.htm> (Erişim Tarihi: 30-05-2018).

EXTENDED ABSTRACT

Fashion design and architectural design are different areas that influence each other and feed from each other in terms of design. While the two areas are influenced by each other, they also help each other as the communication language. The importance of historical buildings in architecture is big and powerful. While this importance and value cannot be measured, it can be said that some change has undergone changes and losses. In the study, fashion show shows in historical places were discussed and the subject was limited. In the study, fashion show shows in historical places were discussed and the subject was limited. In this study, in addition to the general screening method, literature review has been done. Examples of some fashion shows from world countries and Turkey have been studied grouping by giving examples. In the study there are examples of demonstrations performed in historical buildings and places. The samples were interpreted by grouping. In the study there are examples of demonstrations performed in historical buildings and places. The samples were interpreted by grouping. Interpreted fashion shows were examined under 3 groups;

1. Fashion Show Examples in Historical Places from the World
2. Made from Turkey Historical Places 'Modern Themed' Project Fashion Shows
3. Made from Turkey Historic Places in the 'Cultural Theme' Project Fashion Shows

When the examples of the given fashion show are examined, historical buildings are chosen as a fashion show venue in order to be different from the past to the present, and to establish a visual relationship with historical buildings. The fact that the structure has a historical importance and a touristic importance is also important in order to draw attention to the history of the building and to introduce the elements of national culture because of the continuous transformation of social life. It is thought that fashion shows can contribute to historical buildings positively. As a living being, it is inevitable that the city is in a constant renewal and change. Historical circles gain importance as long as they can keep up with today's conditions and maintain their identities with the cultural identities they have created as a result of the change they have experienced in the time period.

The needs arising from the new actions caused by the social and economic changes in societies necessitate the new functions of the city and the re-use of old buildings or the construction of new structures (Arabacıoğlu and Aydemir, 2007: 205).

There are many historical buildings in our country. Transferring these structures with historical information and document value to the future is a very important factor. Some of our cultural heritage changes due to changing living conditions.

It is very important to ensure the continuity of historical buildings. At this point, the concept of re-functioning emerges (Halaç and Demir, 2017: 344).

The processes of adaptation to reuse is experienced in a different way than the usual planning process, and instead of environment-building-space design according to function, the function that corresponds to the existing space, space organization, environmental factors, urban needs, social and economic factors, restoration principles and regulations are brought to the agenda (Aydın and Yıldız, 2010: 4). New functions should be selected without disturbing the original architecture of the space with minimal intervention by giving proper functions (Halaç and Demir, 2017: 465). The idea of the use of historical buildings as a showroom can bring along some disadvantageous situations. These disadvantages should be minimized in view of the fact that the show can damage the historical building. It is a debatable issue to conduct activities in museums and historical sites. There are positive and negative aspects. However, it should be kept in mind that the principles of protection and use are determined, realistic analyzes have been made and the number of participants and the formulated activities contribute to the promotion of museums and historical sites. The main starting point in this kind of activities carried out in the monumental structures of the ancient cities is to create a relationship between people and the ruins of marble stones.

In many museums in the world, especially in European and American museums, such events are organized frequently considering the physical features and deteriorations of the buildings. However, in such organizations, visual standards in accordance with cultural heritage should be considered. It should be concerned about the handicaps that will be experienced about the boundaries of the organizations, not for the organizations that are held in these historical places (<https://www.gazeteduvar.com.tr/kultur-sanat/2017/07/04/tarihi-mekanda-etkinlik-yapilir-mi/>). In order to protect our cultural heritage, transfer them to the future and to promote them, fashion shows and historical buildings provide mutual benefits. The importance of this situation should be well understood by designers and design students, and should be used in the light of interdisciplinary collaborations and assistance.